

בפני כבוד הנשיא ו' זילרבענין: סארי בן אנואר נוסייבהובענין: בקשה לאישור צו מינהלי לפי סעיף 4 לחוק

סמכיות שעת חירום (מעצרים) תשל"ט-1979

החלטה

ביום 29.1.91 חתם שר הבטחון על צו מעצר מינהלי לפי סעיף

2(א) לחוק סמכיות שעת חירום (מעצרים) תשל"ט-1979. צו זה הורה על מעצר סארי בן אנואר נוסייבה (להלן העציר) למשך ששה חודשים החל מיום 29.1.91.

ביום 31.1.91 הובא העציר בפני, זאת לפי האמור בסעיף 4 לחוק האמור. לפי סעיף זה יובא מי שהוצא לגביו צו כאמור, בפני נשיא בית-משפט מחוזי, תוך 48 שעות ממעצרו "והנשיא רשאי לאשר את צו המעצר, לבטלו או לקצר את תקופת המעצר שבו...".

המדינה טענה כי כדי לשכנעני שהיו טעמים מספיקים להוצאת הצו כפי שהוצא, יהיה עליה לחשוף בפני חומר עובדתי ואחר, וכי תומר זה אינו יכול להחשף בפני העציר ובאי-כוחו.

מכות סעיף 6(ג) לחוק האמור "רשאי נשיא בית-המשפט המחוזי לקבל ראיה אף שלא בנוכחות העציר או באי-כוחו או מבלי לגלותה להם, אם אחרי שעיין בראיה או שמע טענות, אף שלא בנוכחות העציר ובא-כוחו, שוכנע שגילוי הראיה לעציר או לבא-כוחו עלול לפגוע בבטחון המדינה או בבטחון הציבור".

נוכח טענת המדינה הוסכם כי היא תשטח בפני, במעמד צד אחד,

באותה ישיבת בית-המשפט מיום 31.1.91, את טענותיה, וגם תציג בפני

את מלוא החומר שהיא טוענת שאין לחושפו, וכי לאחר מתן החלטתי בנושא זה, תקויים ישיבה נוספת בה יטענו הצדדים את טענותיהם בהתבסס על החלטתי זו.

במהלך הדיון, שהפך להיות דיון שלא בנוכחות העציר ובאי-כוחו, הוצג בפני תיק שכלל חומר רב. בין השאר כלל תיק זה מה שנחזה היה להיות מסקנות עורכי החומר מכל החומר המצוי בתיק.

עיינתי במסקנות אלו, ובעוד מכתב אחד, ומבלי שעיינתי ביתר החומר הרב, המלצתי בפני ב"כ המדינה שהיא תשקול צמצום משמעותי של תקופת המעצר. בעשותי כן יצאתי מהנחה שכל המסקנות בהן עיינתי מעוגנות ומגובות בעובדות, שלאחר שאעייין בהן, אגיע למסקנה שיש בהן די, לצורך הליך זה, כדי לבסס עליהן את המסקנות שמדובר בהן. אמרתי לבא-כוח המדינה כי החומרה היתירה המקופלת בתוך המסקנות הללו נובעת לכאורה ממצב המלחמה השורר היום. מצב זה בו מתנכלים למדינה ולתושביה אויבים, המבקשים לפגוע בבטחון המדינה, ובשלום הגופני והנפשי של תושביה, כמו גם ברכושם, מחייב נקיטת אמצעים מונעים, שייתכן ובזמן אחר לא היו מחוייבי המציאות.

יישום סעיף 4(ג) לחוק האמור, הדן בביטול צו מעצר אם הוכח לבית-המשפט כי "הטעמים שבגללם ניתן לא היו טעמים ענייניים של בטחון המדינה או של בטחון הציבור", יכול שיהיה שונה במצב מלחמה לעומת מצב אחר, והדברים ברורים.

כדי לסבר את האוזן אביא כדוגמא את האמור בסעיף 3 לנימוקי שר הבטחון בבקשתו לבית-המשפט. נאמר שם כי "מאז פרוץ המשבר במפרץ הפרסי וכן לאחר ירי הטילים העירקים לעבר מדינת ישראל פועל העציר באיסוף ובהעברת מידע בטחוני לגורמים שונים ובהם גורמי אש"פ בחו"ל, שיש בו כדי לסייע לעירק". הטילים שמדובר בהם נועדים לזרוע הרס וחורבן ולפגוע בבני-אדם חפים מפשע. כל עזרה המביאה ליתר אפקטיביות של טילים אלו מביאה בהכרח לפגיעות הרסניות יותר. הצורך במעצר כדי למנוע עזרה כזו מאויבי ישראל הוא צורך המתמקד בעיקר בתקופת

המלחמה.

הבאתי זאת כדוגמא בלבד, ואין בכוונתי לומר שהמסקנות העולות מהחומר שהוצג בפני, ושבהן עיינתי, מתמקדות או מתרכזות באספקט זה בלבד.

פרטתי את מה שפרטתי כדי שיובן מה הניע אותי להציע למדינה קיצור משמעותי של תקופת המעצר. מדובר במעצר מונע, ולא בענישה, ובכגון דא הטעמים הענייניים של בטחון המדינה ובטחון הציבור, שסעיף 4(ג) לחוק עוסק בהם, יכול שיקבלו הדגשים שונים בתקופת מלחמה, לעומת תקופה שאיננה תקופה של מלחמה פעילה. באי-כוח המדינה ביקשו לשקול את הצעתי, ובשל כך הופסקה ישיבת בית-המשפט מיום 31.1.91, ולא עיינתי בחומר כולו, גם לא שמעתי הסברים וטעונים מבאי-כוח המדינה בנושא חסיון הראיות.

היום הודיעוני הצדדים כי הם מקבלים את הצעת בית-המשפט,

בiodעם כי היא מבוססת על עיון חלקי בלבד בחומר, וזאת מבלי שאיש מהם נסוג מעמדתו. הם עצמם נתנו "תרגום" של שלושה חודשים לקיצור המשמעותי שהיה כלול בהמלצתי. אני מקבל הסכמה זו של הצדדים.

במעמד הודעת הצדדים על ההסכם אליו הגיעו, הוגש לי על-ידי

העציר מסמך המפרט את עמדתו. הוא טוען בו כי לדעתו הסיבה האמיתית למעצרו היא עמדתו הציבורית ודעותיו כפלשתינאי המאמין בהשגת שלום עם ישראל תוך הכרה בזכויות העם הפלשתינאי. הוא טוען כי ברור לו שלא יאופשר לו ולבאי-כוחו לראות את החומר עליו התבסס שר הבטחון בהוצאת צו המעצר, ולכן לא יוכל לסתור את ההאשמות נגדו.

כנובע מהאמור לעיל, ונוכח ההסכם שהושג בין הצדדים, לא

עיינתי בכל החומר שיש נגד העציר, וידעתי מתבססות על המסקנות העולות מחומר זה. לא אוכל לכן לומר אם "חומר הראיות" מספיק לצורך הליך זה, ואולם אוכל לומר ללא היסוס שהמסקנות בהן עיינתי כוללות חומר מספיק, בודאי למצב מלחמה, עד כי ניתן לומר עליהן כי טעמי שר הבטחון בהוצאת הצו, היו טעמים ענייניים של בטחון המדינה ובטחון

הציבור.

אני מבין לרעו של העציר ולטרוניה שלו על המצב הקשה בו הוא נתון, כשעליו להתגונן בפני חומר שאולי יהיה חסוי בפניו. כתבתי בהחלטות אחרות שנתתי בנושא זה של מעצרים מינהליים, כי מצב זה מחייב את בית-המשפט להקפיד הקפדה יתירה על בדיקת החומר המובא בפניו ועל מיונו, והכל כדי להגיע, במידת האפשר בנסיבות כאלו, לחקר האמת.

יש שההכרח לשמור על שלמותם הגופנית של תושבי המדינה כמו על בטחון המדינה מחייב קיום הליכים שבדרך-כלל אינם מקובלים כהליכים תקינים בעולם המשפט. החוק קא עסקינן הוא דוגמא לחוק בו ראה המחוקק להעדיף את בטחון המדינה ובטחון הציבור על פני זכויות שבדרך כלל מוענקות לצד בהליך משפטי.

בתי-המשפט, ביודעם את החריגה הקיצונית שיש בהליך זה לעומת הליכים משפטיים רגילים, מקפידים להעניק את אישורם לצו שר הבטחון רק במקרים קיצוניים בהם מוכח להם כי אכן "ההימור" הוא ישירות או בעקיפין בחייהם של בני-אדם.

המסקנות בהן עיינתי עונות על דרישה זו, בודאי ככל שהדבר נוגע למצב מלחמה.

אני מאשר את הסכמת הצדדים ומורה כי תקופת המעצר תועמד על שלושה חודשים.

ניתן היום, י"ט בשבט תשנ"א, 3.2.91, במעמד עו"ד חסון, פרג, העציר ובאי-כוחו עו"ד שפאר וגבל.